2026 Üniversite Kontenjanları ve Lisans Programlarına Yerleşenler

E. Erkut, Ağustos 2026

2026 öğrenci yerleştirmeleri bitti ve bu konuda medyada çokça yazılıp çizildi. Bu yazıda sonuçların bana ilginç gelen noktalarına değineceğim.

Üniversitelerde Doluluk Oranları Gerçekten Yükseldi mi?

Devlet üniversitelerindeki doluluk rekor olarak nitelendi. Fakat ulaşılmış olan %99 doluluğa geçen yıl da ulaşılmıştı. Dahası, geçen yıldan bu yıla devlet üniversitelerinin toplam kontenjanı %5,4 düşürüldü. Yani, devlet üniversitelerine bu yıl geçen yıla kıyasla daha az öğrenci yerleştirildi. Vakıflarda ise doluluk %75'ten %78'e çıktı, fakat bu artışın temel nedeni vakıfların kontenjanlarının da azaltılmış olması idi. Özetle, doluluk oranları iyi görülse de geçen yıla kıyasla 20.000 kadar daha az öğrenci devlet ve vakıf üniversitelerinin lisans programlarına yerleştirildi. Doluluk oranlarının tatmin edici görünmesinin temel nedeni rasyonel kontenjan mühendisliği yapılmış olması oldu. Bu bir eleştiri değil, bir açıklama. Kontenjanların dikkatli yönetilmesine devam edilmesi önemli.

Devlet Üniversitelerinde Boş Kalan Kontenjanlar

Devlet üniversitelerinde en göze çarpan boşluklar Fen Bilimleri Öğretmenliğinde. Bu program 69 üniversitede bulunuyor. Sadece 11 program tam dolmuş. Tam 26 üniversitede bu programa hiç öğrenci yerleşmemiş. Toplam doluluk %43,6'da kalmış. Boşluklarda ikinci sırada Bilgisayar Mühendisliği bulunuyor. Neredeyse tamamı Doğu illerindeki üniversitelerde toplam boşluk 232 olmuş. En yüksek boşlukların görüldüğü 20 programın yedisi öğretmenlik, sekizi ise mühendislikte.

Vakıf Üniversitelerinde Boş Kalan Kontenjanlar

Daha önce de belirtmiş olduğum gibi, vakıflar bu sistemin madendeki kanaryası. Programlara olan talebin artmaya mı azalmaya mı başladığının en kolay testi vakıfların dolan ve boş kalan kontenjanlarına bakmak. Vakıf kontenjanında boşluk olması aynı programdaki devlet kontenjanı için bir erken uyarıdır.

Aşağıdaki tabloda, vakıflarda en yüksek kontenjana sahip 20 programın son iki senedeki yolculuğunu görüyorsunuz. Burada genel kontenjanları kullandım (yani okul birincisi, şehit/gazi yakını, 35 yaş üstü kadın gibi tanımlı gruplara acilmiş kontenjanları dahil etmedim.)

Program	2025 Kontenjan	2025 Yerleşen	2026 Kontenjan	2026 Yerleşen	2025 Doluluk	Kontenjan değişikliği	2026 Doluluk
Psikoloji	6424	5195	5690	4682	81%	-11%	82%
Hemşirelik	4826	4747	4992	4946	98%	3%	99%
İşletme	4327	3729	4456	3947	86%	3%	89%
Bilgisayar Mühendisliği	4882	2832	4293	2586	58%	-12%	60%
Yönetim Bilişim Sistemleri	3531	3023	3618	3397	86%	2%	94%
Tıp	3483	3136	3462	3462	90%	-1%	100%
Hukuk	4612	4043	3314	3027	88%	-28%	91%
Endüstri Mühendisliği	3191	2513	3132	2768	79%	-2%	88%
Elektrik-Elektronik Mühendisliği	2523	1811	2428	2030	72%	-4%	84%
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon	2487	2086	2276	2055	84%	-8%	90%
Diş Hekimliği	2642	2118	2253	1846	80%	-15%	82%
Gastronomi ve Mutfak Sanatları	2241	1396	2210	1309	62%	-1%	59%
Yazılım Mühendisliği	2568	1037	2126	699	40%	-17%	33%
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler	1869	1238	1883	1251	66%	1%	66%
İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	2079	2055	1866	1796	99%	-10%	96%
Ebelik	1731	1635	1853	1811	94%	7%	98%
İngilizce Mütercim ve Tercümanlık	1826	1361	1748	1242	75%	-4%	71%
Beslenme ve Diyetetik	1988	1702	1729	1457	86%	-13%	84%
Uluslararası Ticaret ve Finansman	1536	1078	1490	1094	70%	-3%	73%
Görsel İletişim Tasarımı	1487	828	1410	709	56%	-5%	50%

Tabloda geçen sene kontenjanı dolmayan, azaltılan, ama bu sene de dolmayan bölümler dikkat çekiyor. Önce bunlardan söz edelim.

Psikoloji Programlarında Kontenjan ve Doluluk

Geçen sene %81 dolulukta kalan psikolojide %11 kontenjan azaltılması yapılmış olmasına rağmen, doluluk %82'de kalmış. Sadece bu sonuca bakarak bu programda kontenjan eksiltmeye devam edilmesi gerekli görünüyor. Ayrıca psikoloji camiası da ülkedeki psikoloji kontenjanının yüksek olduğunu belirtmişti.

Bilgisayar ve Yazılım Mühendisliği Programlarında Düşüş

Bu senenin en çarpıcı hikayesi burada. Vakıflarda geçen seneye kadar en popüler programlardan birisi olan bilgisayar mühendisliğinde, geçen sene boşluklar görmeye başlamıştık. Bu sene bu programın doluluğu %60'in altına düştü. Tam ücretli programlarda 25 üniversiteye öğrenci yerleşmedi. %50 indirimli kategoride sekiz üniversiteye sıfır veya bir öğrenci yerleşti.

Bilgisayar mühendisliğindeki düşüş, bu programın türevi olan yazılım mühendisliğini kötü etkiledi ve toplam doluluk %32 oldu. Tam ücretli 19 programa öğrenci yerleşmedi. %50 indirimlide ise sekiz üniversiteye öğrenci yerleşmedi ve toplam doluluk %19'da kaldı. Kanımca adaylar yapay zekanın bilgisayar mühendisliği mezunlarının işlerini ellerinden alacağı kaygısı ile başka programlara yöneldiler.

Yapay zekâ, yapay zekâ mühendisliği programlarını da vurmuşa benziyor--%50 indirimli ve ücretli programların kontenjanlarının neredeyse yarısı boş kalmış! Gelecek için iki farklı senaryo öngörüyorum: 1) adaylar ve aileleri bilgisayar mühendisliği mezunlarının programcı olmadığını fark edecek ve bu programa talep yeniden artacak, 2) yapay zekâ korkusu galip gelecek ve bu programa talep geri gelmeyecek. İkinci senaryonun ülke için kötü sonuçları olacağını biliyorum fakat ülkedeki yapay zekâ okuryazarlığı seviyesi nedeniyle daha olası senaryo olduğunu düşünüyorum.

Hukuk Programlarında Kontenjan Azaltımı

Hukuk'ta denizin bittiği birkaç sene önce belli olmuştu. YÖK'ün en radikal davrandığı bölümlerden birisi olan Hukuk'ta, geçen yıl doluluk %88'de kalmış iken YÖK kontenjanı %28 azalttı. Buna rağmen vakıflar tam doluluğa ulaşamadılar. Tahminim YÖK'ün hukuk eğitimini devletleştirme stratejisi sürdürülecek ve vakıfların boş kalan hukuk kontenjanları kesilecek.

Diş Hekimliği Programlarında Doluluk

Geçen sene %80 dolan bu programda %15 kontenjan eksiltilmesine rağmen doluluk sadece 2 puan artmış. Bu programda kontenjan eksiltmesinin sürmesini bekliyorum. Hem ülkenin yaşlandığını hem de bu programın yapay zekaya maruz kalma oranın düşük olduğunu düşündüğümüzde bu programa talebin azalmasını anlamakta zorlanıyorum.

Gastronomi ve Mutfak Sanatları Programları

Geçen seneki doluluk sadece %62 olan bu programda kontenjan çok az düşürülmüş ve bu sene doluluk daha da düşmüş. Boş kalan diğer programlarda daha büyük düşüşler yapan YÖK'ün bu programa biraz farklı davrandığını görüyoruz.

İngilizce Mütercim ve Tercümanlık Programları

Bu program geçen sene %75 dolulukta kalmış, kontenjanı %4 azaltılmış, fakat doluluk oranı daha da düşmüş. Yapay zekanın etkisinin en net görüleceği programlardan birisi bu. Kontenjanların daha sert düşürülmesi akılcı olur.

İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Programları

Baraj olmadığından ücretli programları bile oldukça yüksek oranlarda dolan bu program geçen sene neredeyse tam dolu iken kontenjanı az da olsa düşürüldü, fakat doluluk da düştü.

Beslenme ve Diyetetik Programları

Geçen sene %86 dolan bu programda oldukça önemli bir kontenjan eksiltmesine rağmen doluluk düşmüş. Kanımca yaşlanan ve obezite sorunu artan bir ülkede bu programa talep pek azalmayacak ama adaylar farklı düşünüyor olmalılar.

Görsel İletişim Tasarımı Programları

Geçen senenin en kötü performanslarından birisine sahip olan bu programda kontenjan çok az düşürülmüş. Talep düşmeye devam etmiş ve doluluk %50'ye düşmüş. Yapay zekanın en çok etkileyeceği programlardan birisi olan bu programda daha sert kontenjan eksiltmesi gerekli görünüyor.

Kontenjan Düşüşüne Olumlu Yanıt Veren Programlar

Kontenjan düşüşüne olumlu cevap veren, yani doluluk oranı artan programlar da mevcut. Örneğin Tıp'ta geçen seneki doluluk %90 olmuş iken, bu sene %100 doluluğa ulaşılmış. Endüstri ve Elektrik/elektronik mühendislikleri de küçük kontenjan düşüşleri ile doluluklarını artırmışlar. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon 2025'teki kayıt seviyesini neredeyse yakalamış.

Kontenjan Artırıldığı Hâlde Doluluğu Yükselen Programlar

Spektrumun diğer tarafında kontenjanı artırıldığı halde doluluk oranı artan programlar bulunuyor. Bu programlara olan talebin sağlıklı olduğunu düşünebiliriz. Bu programlar Hemşirelik, İşletme, YBS ve Ebelik. Bu programlardaki değişim benim beklentilerim ile örtüşüyor.

Kendine Has Bir Kategori: Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler

Siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler programı ise tamamen kendine has bir kategoride. Geçen sene sadece %66 doluluğa ulaşan bu programın kontenjanı azaltılmamış, hatta az da olsa artırılmış. Sonuç değişmemiş; yine %66 doluluk. YÖK'ün bu programa neden farklı davrandığını anlamakta güçlük çekiyorum. Yukarıdaki 20 program arasında geçen sene doluluğu düşük olduğu halde kontenjanı azaltılmayan tek program!

Üniversitelerin kuruluş döneminde kopyala-yapıştır yaklaşımı ile büyümüş olan bu programın mezunlarının uzun süre iş bulamadığı, buldukları işlerin düşük ücretli ve kendi seviyelerinin altında olduğu geçmişte Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi tarafından belirtilmişti. Maalesef bu bölümü seçen öğrencilere bölümün doğrudan bir mesleğe götürmediği anlatılmadığından büyük çoğunluğu istihdam peşinde olan adaylar bu programı seçmeye devam ediyorlar.

Vakıf Üniversitelerinin Doluluk Oranları ve Ekonomisi

Aşağıdaki grafikte vakıf üniversitelerinin doluluk oranlarını görüyorsunuz. Tam 22 üniversite %90'in üzerinde doluluğu yakalamış. Diğer uçta ise 15 üniversitenin %65 doluluğun altında kaldığını görüyorsunuz.

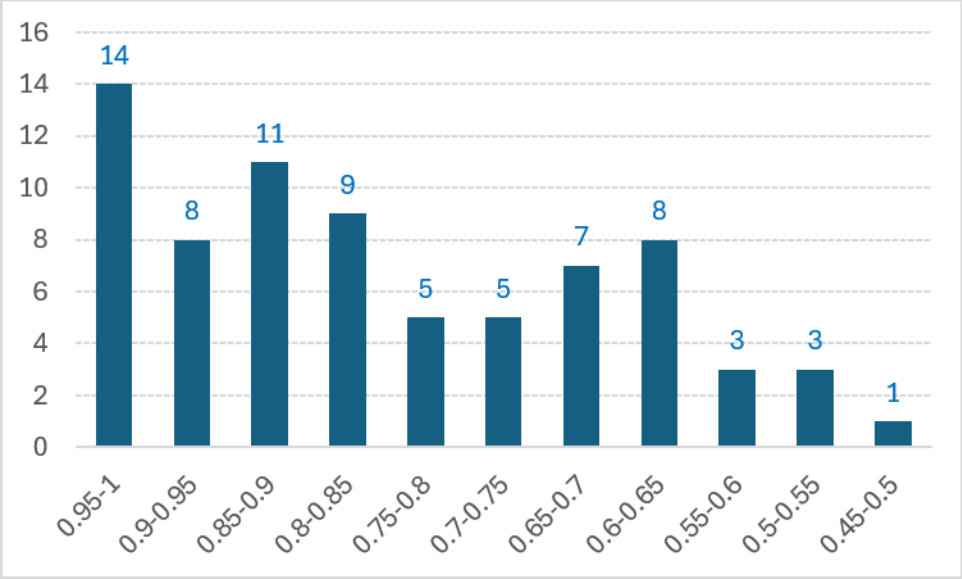

Vakıfların toplam kontenjanının %22'si dolmadı. Tahmin edebileceğiniz gibi tam burslu kontenjanlar doldu; dolmayan kontenjanlar ücretli ve indirimli kategorilerde. Bu boşluklar vakıfların gelirlerini önemli ölçüde etkiledi.

Yerleşenlerin %19'u burslu, %15'i ise tam ücretli yerleşmiş. En büyük grup, toplamın %61'ı ile %50 indirimli kategoride. En küçük grup ise %25 indirimli kategoride. Vakıflara ağırlıklı ortalama %50 burs/indirim ile öğrenci yerleşmiş. Yani örneğin tam ücret olarak 1 milyon TL açıklayan bir vakıf hem doluluk oranı hem de burs dağılımı nedeniyle ortalama öğrenci başına ancak 500.000 TL gelir sağlayabiliyor.

Bunun üzerine iki etki daha geliyor. 1) Neredeyse tüm üniversiteler kılavuzda yayınlanan ücretler üzerine türlü çeşitli indirimler yaptı (örneğin %50 indirimli kategoride ek %5-%25 arasında tercih indirimleri veya ücretli kategoride %30-%50 arasında tercih indirimleri); 2) yerleşen öğrencilerin önemli bir bölümü kayıt yaptırmıyorlar. Vakıflar verdikleri toplam ek indirimleri açıklamıyorlar, fakat kayıt kaybı hakkında bilgimiz var: geçen sene vakıfların lisans programlarına yerleşip de kaydolmayan öğrenci oranı %11 olmuştu. Kaydolmayan öğrencilerin burslular değil de ücretli veya indirimliler olduğunu öngörmek zor değil. Dolayısıyla bu %11 kayıt kaybı çok daha yüksek bir gelir kaybına neden oluyor.

Bu iki etkiyi de düşünecek olursak, ortalama vakıf üniversitesinin toplam cirosunun etiket ücretlerinin çok daha altında kalacağı sonucuna varmak zor olmaz. Ek tercihler ile bir miktar telafi mümkün olsa da özellikle düşük ücret ve yüksek indirimlere rağmen dolulukta sorun yaşayan ve yüksek oranda kayıt kaybı yaşayan bazı vakıf üniversitelerini ekonomik olarak zor günlerin beklediğini düşünüyorum.

Not: Bu çalışmada kullanılan verilen Nur Erdem Özeren tarafından sağlanmıştır.